

Luomulihan arvoketjutyöryhmä

26.4.2016 klo 10.00-13.00, Atria, Helsinki

Työryhmän kokoonpano

Nimi	Paikalla 26.04.
Petteri Mäkelä , naudanlihan tuottaja	x
Fredrik von Limburg Stirum	x
Steve Nyholm	
Arto Jokinen, L'uomonokka	x
Pasi Tamminen, Tamminen (pj.)	x
Timo Marttinen, Krunex	x
Sinikka Hassinen, Atria	x
Susanna Vehkaoja, Atria	
Peter Westerholm, Pajuniemi	
Petri Huhta, Tamminen	x
Sari Miettunen, SOK	X
Johanna Holopainen, Ruokakesko	
Ulla-Maija Leskinen; ProAgria	X
Marja Suutarla, ProAgria,	x
Tanja Rajala, MTK	x
Merja Manninen, Evira	x
Hanne Ahonen, Pro Luomu	x
Minna Nurro, Pro Luomu ry	
Marja-Riitta Kottila, Pro Luomu ry	x

Asialista

1. Luomulihantuotanto vuonna 2015, Jenni Kivinen TNS Gallup
2. Katsaus markkina- ja tuotantotilanteeseen (kierros osanottajien kesken)
3. Markkinapotentiaaleja vastaavan lihan tuotannon määrään arviointi (viimeistellään edellisen kokouksen päätös)
4. Luomusika-hanke
5. Luomun tarina ja viestintäkärjet
6. Ajankohtaisia asioita säädöksistä ja valvonnan kehittämistä
 - kannanotto kotieläintilan luomusitoumuksen muutosehdotukseen
7. Muut asiat
 - Mittarityöryhmän työ käynnistyy, lääkintä/rehut toisen fokusryhmän aihe?
 - Tulossa: Luomukokkikisa
 - Muut muut asiat

Luomulihantuotanto vuonna 2015

- Jenni Kivinen TNS Gallupilta esitteli kyselyn tulokset (selvitys liitteenä)
- Lihan tuotanto ja kulutus on kasvanut
- Luomulihassa lampaan, naudanlihan ja siipikarjan tuotanto kasvanut eniten
- Lampaan kokonaistuotannosta 23 % luomua.
- Luomunautojen teurastuksia eniten Etelä-Pohjanmaalla (20%)
- Laatuongelmat
 - Pääsääntöisesti ei laatuongelmia
 - Muutamia kommentteja: välillä pienempiä eläimiä kuin tavanomaiset.
- Teurastamoja 29 mutta onko vielä muita?

Katsaus markkina- ja tuotanto-tilanteeseen

- Kauppa (SOK): Hyvää kasvua luomulihaassa; n. 20 %; kasvun vetureina jauheliha sekä lammas. Naudanliha samaa tasoa kuin viime vuonna. Sianlihan myynti vähän miinuksella kuten myös luomuttomassa lihassa.
- Tamminen: Huomattavaa kasvua karitsan jauhelihaassa ensimmäisen 3 kk aikana. Mielikuva karitsasta parantunut ja kaupan kampanjat auttaneet.
- Ruotsissa kunnallisessa ruokahankinnassa ylpeys kotimaisuudesta. Samaa kehitystä pitäisi saada Suomeenkin. Hankintalain uudistus tuonee mukanaan sen, että hinta ei voi olla ainoa kriteeri hankinnassa.

Katsaus markkina- ja tuotanto-tilanteeseen (jatkoa)

- Kokemukset Reko-toiminnasta vaihtelevia. Kuluttajat hyvin kiinnostuneita. Keskustelussa pohdintaa siitä, kuinka erilaiset elintarvikealan riskit on toiminnassa tiedostettu.
- Luomubroilerissa noin 10 % kasvua. Tanskassa ja Ruotsissa valtavat kasvut, ero Suomeen vielä iso.

Luomulihan myyntipotentiaali

Kaupan asiantuntija-arvio (11/2015).

	tuoteryhmän myynti t€	luomun osuus %	luomun myynti t€ 2015	luomun lisäpotentiaali %	luomun lisäpotentiaali t €	luomun myynti v. 2020	kasvu%
tuoreliha	922 436	1,3	12 109	2,17	19 973	32 082	165
lihaval- misteet	879 482	0,38	3 317	1,11	9 740	13 057	294

LUOMUA. ILMAN MUUTA.

Arvio luomulihan tuotantotarpeesta vuoteen 2020 asti

	Arvio potentiaalia vastaavasta tuotannosta v. 2020 1000 kg	Nykyinen tuotanto 1000 kg (arvio)	Lisätarve arvio 1000 kg	Eläinten tarve yhteensä kpl	Nykyinen eläinmäärä kpl	Lisäys-tarve
Nauta	5 500	2 950	2 550	17 200	11 090	6 090
Sika	2 000	720	1 280	25 000	11 770	13 230
Lammas	600	270	330	31 600	22 710	8 890
Broileri	0,6	0,2	0,4	500 000	150 000	350 000

Markkinapotentiaaleja vastaavan lihan tuotannon määrään arviointi

- Naudan- ja karitsanlihan tuotannon lisääminen on kohtaleisen ongelmaton. Naudanlihassa myös poistolehmien määrä kasvaa, koska niiden siirtymäaika luomuun täyttyy.
- Sianlihan tuotannon lisääminen on haasteellisinta -> siksi tarvitaan hanke!

Luomusika-hanke

- Sianlihan tuotanto polkee nyt paikoillaan.
- Ongelmana on erityisesti porsastuotanto.
- ProAgria on lähettänyt hakemuksen MMM:lle hankkeesta, jossa haetaan rahoitusta luomusianlihan tuotannon ongelmakohtien selvittämiseen, jotta lisääntyvä tuotanto voisi rakentua tukevalle pohjalle.
- Hankkeessa kierretään olemassa olevat sikalat
 - Porsaiden pienen määrän ongelmat ja muut haasteet kartoitettava ja selvitettävä.
 - Tilojen taso vaihtelee, saatava samalle tasolle.
 - Kannattavuuden mallintaminen, hyvät toimintaohjeet uusille tiloille siirtymävaiheeseen (rehut, tilat, säädökset, tarkastukset), oppaiden päivitykset.
 - Aktivoidaan uusia tilallisia, asennekoulutusta, saadaanko lopettamassa olevat muuttamaan luomutiloiksi?

Luomun tarina ja viestintäkärjet

- Pro Luomu on Koordinaatiohankkeessa rakentanut luomun tarinaa kahdessa eri työpajassa. Asiantuntijana tarintatoimisto Insano.
- Tarinan tarkoitus herättää keskustelua ja puhutella kuluttajaa. Tarina toimii myös luomualan viestinnän yhtenäistäjänä ja siten sen vahvistajana.
- Tarina toimii kuin buffee-pöytä: eri tarkoituksiin sieltä vie koota sopivan annoksen.
- Tarinan kiteytys: Luomussa on kaikki ja ei mitään
- Tarinassa on johtoajatus ja sen käyttöohje. Tarinan käyttöön on myös tulossa koulutusta.
- Ryhmässä toivottiin yhteistä kampanjaa (=aiemman some-kampanjan kaltaista)

Ajankohtaisia asioita säädöksistä ja valvonnan kehittämisestä

- Tänä vuonna tutkitaan ja otetaan näytteitä entistä laajemmin jäämistä, 5 % toimijoista.
- Keskusteltiin vetoomuksesta luomusitoumusehtojen muuttamiseksi niiden kotieläintilojen osalta, joilla vain pellot ovat luomussa.
 - Lisäselvitystä tarvitaan, liharyhmän kanta jäi vielä avoimeksi

Muut asiat

- Mittariryöryhmän työ käynnistyy, lääkintä/rehut toisen fokusryhmän aihe?
 - Mittariryhmässä haetaan ne mittarit, joilla voidaan osoittaa luomun hyvät käytännöt ja niiden kehittyminen.
 - Toiseksi ryhmäksi on ehdotettu eläinten lääkintä/rehustusasioita, joissa on paljon epäselvyyttä.
- Tulossa: Luomukokkikisa
 - Finaali 12.11.2016.ELMA_messujen yhteydessä. Kaksi sarjaa: opiskelijat ja valmiit ammattilaiset: yllätyslaatikko-kisa.
 - Karsinta reseptikilpailun kautta.
 - Kokkikilpailun yhteydessä Elmassa myös Luomuosasto
 - Sponsorimahdollisuuksia!

Muut asiat

Luomulihan arvoketjutyöryhmän vuoden 2016 palaverit pidetään:

- 8.9. klo 12
- 22.11. klo 9

Paikat ilmoitetaan myöhemmin